

PÖYTÄKIRJA

Ilmastopaneelin 1. kokous

Aika: 4.3.2016, klo 12:00–16:00

Paikka: THL, Mannerheimintie 166, A-talo, 0-kerros, kokoushuone Hypoteesi

Paikalla:

Paneelin jäsenet: prof. Markku Ollikainen (pj), Helsingin yliopisto, tutkimusprof. Miimu Airaksinen, VTT, prof. Antti Asikainen, Luonnonvarakeskus, prof. Marja Järvelä, Jyväskylän yliopisto, tutkimusprof. Maria Kopsakangas-Savolainen, Oulun yliopisto, johtava ekonomisti Marita Laukkanen, VATT, lehtori Ilkka Ratinen, Jyväskylän yliopisto, johtaja Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus, tutkimusjohtaja Yrjö Viisanen, Ilmatieteen laitos.

Sihteeristö ja yhdyshenkilöt: ylitarkastaja Pirkko Heikinheimo, ympäristöministeriö, tohtorikoulutettava Sanna Lötjönen, Helsingin yliopisto, hallitussihteeri Janne Mänttari, liikenne- ja viestintäministeriö.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:08.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

3. Esittäytyminen

Paikallaolijat esittäytyivät.

4. Paneelin tehtävät

Puheenjohtaja kertoi paneelin tehtävistä.

Kolmannella kaudella ilmastopaneelin toiminnan selkänöja on ilmastolaissa. Paneeli voi laissa nimettyjen tehtävien lisäksi omaehtoisesti määrittää käsiteltäviksi asioita, joita pidetään tärkeinä. Myös asettamiskirjeen mukaan paneelin tulee koota ja eritellä tieteellistä tietoa. Paneelilla on lisäksi muodollista roolia, sillä siltä on pyydetävä ja sen edellytetään antavan lausuntoja ilmastopoliittikan suunnitelmaluonnoksista. Paneeli valmisteli päästökaupan ulkopuolisen sektorin keskipitkän aikavälin ilmastopoliittista suunnitelmaa jo syksyllä asiantuntijaroolissa ja on tehnyt ehdotuksen suunnitelman menetelmäkehikosta.

Heikinheimo esitteli päästökaupan ulkopuolisen sektorin keskipitkän aikavälin ilmastopoliittisen suunnitelman valmistelua sekä sen aikataulua.

Paneelin tehtävistä keskusteltiin.

5. Paneelin työn organisointi

a. Puheenjohtajisto, sihteeristö ja yhdyshenkilöt

Hallitus on asettanut paneelin puheenjohtajaksi Markku Ollikaisen. Paneelilla on lisäksi ollut kaksi varapuheenjohtajaa. Puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja sihteeristö (Heikinheimo ja Lötjönen) muodostavat puheenjohtajiston. Puheenjohtajisto hoitaa juoksevat ja kiireelliset asiat sekä valmistelee kokoukset. Varapuheenjohtajiksi ehdotettiin Marja Järvelää ja Maria Kopsakangas-Savolaista. Päätettiin valita varapuheenjohtajiksi Järvelä ja Kopsakangas-Savolainen. Päätettiin myös perustaa puheenjohtajisto, jonka kokoonpano ja tehtävät määriteltiin edellä. Sihteeristön ja yhdyshenkilöiden rooleista keskusteltiin lyhyesti.

a. Paneelin mahdollinen organisoituminen työryhmiin

Paneelin työ organisoituu selvitysten tekemiseen. Usein tulee kuitenkin ajankohtaisia asioita, joista tarvitaan näkemys, kanta tai muu vastaava. Tämän vuoksi voisi olla hyödyllistä perustaa pienryhmiä, jotka seuraisivat oman alansa keskustelua ja kehitystä. Työryhmiin organisoituminen jätetään mietintään.

b. Paneelin omat hankkeet ja niiden rahoitus

Aiemmillä kausilla on katsottu, ketkä ovat kiinnostuneita tietystä aiheesta ja selvitetty rahoitus. Hankkeisiin voidaan käyttää omaa aikaa ja taustaorganisaation henkilöitä apuna. Hankkeissa kannattaisi ehkä keskittyä jo olemassa olevan tiedon synteeseihin ja arviointeihin, eikä niinkään tehdä uutta tutkimusta. Mahdollisista hankeaiheista keskusteltiin. Asia jätetään mietintään ja päätöksiä hankkeista tehdään seuraavassa kokouksessa.

c. Ilmastopolitiikka kullakin taakanjakosektorilla

Aiemmillä kausilla on jo tehty paljon raportteja. Melkein jokaiseen taakanjakosektoriin liittyen on paneelin tekemää työtä. Mahdollista olisi, että kokouksissa olisi sektori kerrallaan ministeriön edustaja kertomassa sektorin ajankohtaisista asioista ja paneelin sektoriin liittyvästä raportista vastannut henkilö kertomassa paneelin työstä.

d. Pidemmän aikavälin toimintasuunnitelman laadinta

Neljän vuoden järkevää suunnitelmaa täytyy alkaa tehdä. Suunnitelmaa voidaan alkaa rakentaa edellä keskusteltujen asioiden kautta.

Paneelin työn organisoinnista keskusteltiin.

6. Viestintä

Paneeli on käyttänyt toisella kaudella viestintäyritystä Hill+Knowlton. Viestintäyritys on mm. katsonut tiedotteita, tuottanut politiikkasuosituksia sekä hoitanut julkisuusnäkyvää ja yhteyksiä toimittajiin. Hill+Knowltonin Arto Virtanen ei päässyt kokoukseen, minkä vuoksi viestintä siirretään isompana asiana seuraavaan kokoukseen.

Viestintää sekä paneelin viestintäpolitiikka käytiin läpi lyhyesti. Internetsivut päätettiin uudistaa ja tämä annetaan Hill+Knowltonin valmisteltavaksi.

7. Kevään toimintaa

a. KAISU-työryhmä (Ilmastopaneelin edustajien päättäminen)

Edellinen paneeli päätti, että tieteellisinä neuvonantajina olivat Seppälä ja Ollikainen. Päätetään, että Seppälä ja Ollikainen jatkavat tehtävässä.

b. Cleantech-raportti

Edellisen paneelin toiminnasta on raportoimatta yksi raportti, cleantech. Hankkeen raportti on tulossa paneelin seuraavaan kokoukseen.

c. Paneelien kv-tapaaminen 25.–26.4. Lontoossa (esityksistä päättäminen)

Suomen ilmastopaneelin aloitteesta eri maiden ilmastolain perusteella perustetut kansalliset ilmastopaneelit ja kansallista ilmastopaneelia harkitsevat maat pitävät yhteisen konferenssin Lontoossa. Tapaamisen suunnitelmaa on hahmoteltu yhdessä UK:n ilmastopaneelin kanssa. Suomen paneeli on luvannut tukea Meksikon panelistin matkaa. Tavoitteena on katsoa, millaisia toimintatapoja eri maiden paneeleille on käytössä ja mitä voidaan oppia toisilta. Kokemuksista tehdään raportti, jonka tekemisestä Suomen paneeli vastaa. Tapaamisen toisena päivänä haetaan aloja, joilla jollakin maalla on enemmän kokemusta. Puheenjohtajan ehdotus: Suomen paneeli pitäisi aiemmin tehtyjen raporttien pohjalta esitykset metsistä (Seppälä) ja lämmitysratkaisuista (Airaksinen). Puheenjohtajan ehdotus hyväksytään. Tapaamiseen lähtisi myös ainakin Ollikainen sekä mahdollisesti muita panelisteja.

d. Paneeli esittäytyy eduskunnalle (toukokuu)

Edellinen paneelin kauden alussa järjestettiin ”paneeli esittäytyy eduskunnalle”-tilaisuus, jossa pidettiin juoksevasti alle 10 minuutin tietoiskuja. Uuden paneelin olisi hyvä tehdä sama. Tilaisuudelle olisi tärkeää löytää sopiva ajankohta ja siitä tulisi käydä lähetekeskustelu. Päätetään jatkaa tapahtuman kehittelyä ja keskustellaan Hill+Knowltonin kanssa sisällöstä ja ajankohdasta.

e. EU-politiikka: taakanjako ja LULUCF-linjaukseen valmistautuminen

Komissio antoi tiedonannon Pariisin sopimuksen toteuttamisesta. Hollannilta on tullut note, jossa tästä keskustellaan. Asiaa tulisi seurata.

f. Tilastokeskuksen kirjelmä

Tilastokeskus lähetti paneelille kirjelmän liittyen paneelin raporttiin strategian seurannasta (1/2016). Kirjelmässä mainitaan, että kaikki sävyt raportissa eivät ole oikeanlaisia ja että raportti sisältää joitakin asiavirheitä. Toimintalinjana on, että jos raportissa on yksittäinen virhe, se korjataan. Päätetään asettaa Järvelä, Regina sekä kolmas henkilö työryhmään, joka käy kirjelmän ja paneelin raportin läpi. Järvelälle annetaan valtuudet etsiä kolmas henkilö. Kirjelmään tehdään vastine ja itse raporttia päivitetään.

Paneelin kevään toiminnasta keskusteltiin.

8. Muut mahdolliset asiat

a. Seuraavat kokoukset

Huhtikuun kokous pidetään pe 15.4. klo 12–16 Ilmatieteen laitoksen tiloissa.

Kesäkuun kokous on to 9.6. klo 12–16.

Elokuun kokous on to 25.8. klo 12–16.

9. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:50.